

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **J.T.**,
skazanego z art. 18 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 października 2024 r.,
z urzędu kwestii właściwości
w związku z zażaleniem obrońcy
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 7 maja 2024 r., sygn. akt II AKo 94/24, o odmowie przyjęcia osobistego
wniosku obrońcy o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem
Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt XXIII Ka
833/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 6
sierpnia 2019 r., sygn. akt VII K 71/18,
na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 maja 2024 r., sygn. akt II AKo 94/24, Sąd Apelacyjny w Katowicach, na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku obrońcy skazanego J.T. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z

dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt XXIII Ka 833/19 w zakresie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 6 sierpnia 2019 r., sygn. akt VII K 71/18 – wobec braku po stronie obrońcy legitymacji do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie prawomocnie zakończzonego postępowania karnego, a tym samym wniesienia go przez osobę nieuprawnioną w myśl art. 540 § 2 k.p.k. oraz art. 542 § 1 i 2 k.p.k. (k. 3 akt).

Od powyższego postanowienia obrońca złożył zażalenie, w którym zaskarżył ww. postanowienie w całości, zarzucając naruszenie art. 190 § 4 Konstytucji RP i art. 540 § 2 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię oraz wnosząc o jego zmianę i wznowienie postępowania we wskazanym zakresie (k. 4 akt).

Zażalenie obrońcy po jego przyjęciu zarządzeniem z dnia 27 maja 2024 r., zostało następnie przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu (k. 6 akt).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Przepis art. 27 k.p.k. stanowi zaś, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach wskazanych w ustawie.

W realiach rozpoznawanej sprawy Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. W pełni podzielić należy pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 16 listopada 2022 r., I KZP 8/22, OSNK z. 1/2023, poz. 2, zgodnie z którym w świetle art. 27 k.p.k. i art. 15 § 2 k.p.w. sądem funkcjonalnie właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie albo postanowienie wydane w ramach postępowania wznowieniowego w sądzie apelacyjnym, w wypadkach, w których ustawa przewiduje możliwość wniesienia takiego środka odwoławczego, jest sąd apelacyjny. Do takiego wniosku - jak wskazano w uzasadnieniu uchwały - prowadzi analiza przepisów regulujących postępowanie wznowieniowe przed sądem apelacyjnym. Zgodnie bowiem z treścią art. 547 § 1 k.p.k. na postanowienie sądu apelacyjnego oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, zażalenie nie

przysługuje. Środek odwoławczy nie przysługuje również - w myśl art. 547 § 2 k.p.k. - od orzeczenia sądu apelacyjnego o wznowieniu postępowania, uchyleniu zaskarżonego orzeczenia i przekazaniu sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania. Wprawdzie od wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie wydanego przez sąd apelacyjny w następstwie wznowienia postępowania i uchylenia zaskarżonego wyroku przysługuje środek odwoławczy (art. 547 § 3 k.p.k. - *in fine*), jednakże w takiej sytuacji procesowe postępowanie toczy się w oparciu o przepisy regulujące postępowanie odwoławcze, a nie wznowieniowe. Ponadto także w tym przypadku, środek odwoławczy przewidziany w powołanym przepisie przysługuje od wyroku w części rozstrzygającej o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania, a nie od rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania i uchyleniu zaskarżonego wyroku. Jedynie na postanowienie sądu apelacyjnego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, wydane na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., przysługuje zażalenie, lecz do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów. Skoro zatem sąd ten jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie merytoryczne, wydane w trybie art. 545 § 3 k.p.k., to i ten sam sąd pozostaje właściwy do kontroli postanowienia odmawiającego przyjęcia zażalenia.

Instytucja określona w przepisie art. 545 § 3 k.p.k. – jak wskazywano już w judykatach Sądu Najwyższego (por. m. in. postanowienia z: 15 marca 2023 r., III KZ 2/23 czy 10 maja 2023 r., III KZ 9/23) – ma charakter *lex specialis* wobec przepisu art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Jeżeli na postanowienie merytoryczne, wydane przez sąd apelacyjny w kwestii odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, to konsekwentnie również na postanowienie wydane w toku tego postępowania nie może przysługiwać środek odwoławczy do Sądu Najwyższego. Innymi słowy, zgodnie z treścią art. 545 § 3 zd. drugie k.p.k. sąd właściwy do rozpoznania środka odwoławczego od postanowienia wydanego na podstawie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. jest także sądem właściwym do rozpoznania zażalenia na postanowienie o odmowie jego przyjęcia. Przepis art. 545 § 1 k.p.k. upoważniający m. in. do stosowania art. 429 k.p.k. oraz art. 530 k.p.k. w postępowaniu wznowieniowym będzie miał zastosowanie tylko do tych wniosków o

wznowienie postępowania, co do których nie wydano postanowienia o odmowie ich przyjęcia na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia obrońcy skazanego J.T. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 maja 2024 r., sygn. akt II AKo 94/24, o odmowie przyjęcia osobistego wniosku obrońcy o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt XXIII Ka 833/19 w zakresie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 6 sierpnia 2019 r., sygn. akt VII K 71/18, jest Sąd Apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach.

Z tych powodów, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

[ms]